

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI MADANIYAT VAZIRLIGI

O‘ZBEKISTON DAVLAT KONSERVATORIYASI

“Kiritdi”
O‘zDK rektori

K.T.Urinbayev
« — » 2024-yil

“Kelishildi”
O‘zbekiston Respublikasi
Oliy ta‘lim, fan va
innovatsiyalar vazirligi

« — » 2024-yil

“Tasdiqlayman”
O‘zbekiston Respublikasi
Madaniyat vazirligi

« — » 2024-yil

**KASBIY (IJODIY) IMTIHONLAR DASTURI
VA BAHOLASH MEZONI**

60211400 - Ta‘lim yo‘nalishi: Vokal san‘ati

**60211402 - Vokal san‘ati: estrada xonandaligi
ta‘lim yo‘nalishi uchun**

Toshkent – 2024-yil

Dastur O‘zbekiston davlat konservatoriyasi O‘quv-uslubiy kengashida ko‘rib chiqilgan va ma’qullangan (20___ -yil ___ _____ dagi ___ - sonli majlis bayoni.

Tuzuvchilar:

D.Amanullayeva – MESI “Estrada xonandaligi” kafedrası mudiri, professor

R.Islamova – MESI dekani, “Estrada xonandaligi” kafedrası professori

Taqrizchilar:

Yu.Turayev – MESI “Estrada xonandaligi” kafedrası professori

R.Abdullayev - O‘zbekiston kompozitorlari va bastakorlari uyushmasi raisi, professor

Kirish

Mazkur dastur va baholash mezonlari 60211400 – Vokal san’ati (estrada xonandaligi) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha “Ixtisoslik”dan 1-ijodiy imtihon dasturi va 2-ijodiy fan “Musiqqa adabiyoti va nazariyasi”dan abituriyentlarning amaliy – nazariy ko‘nikma va malakalarini aniqlash uchun mo‘ljallangan. Ushbu ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha hujjat topshirgan abituriyentlar musiqiy asar ijrosi va boshqa topshiriqlar borasida amaliy ishlarni bajaradilar, Musiqqa adabiyoti bo‘yicha kollokvium suhbatidan o‘tadilar. Bajariladigan vazifalar tasdiqlangan mezonlar asosida baholanadi.

“Ixtisoslik”dan ijodiy imtihon maqsadi va vazifalari

60211400 – Vokal san’ati (estrada xonandaligi) ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha ijodiy imtihon dasturi abituriyentlarning amaliy ijrochilik ko‘nikma va malakalarini aniqlash maqsadida o‘tkaziladi.

Abituriyentlarning umumiy tayyorgarlik darajasi, qobiliyati, iqtidori, bilimi, dunyoqarashi va aql zakovati hisobga olingan tarzda me‘yoriy dasturni o‘zlashtirish ustida ish olib boriladi.

Estrada yakka xonandaligini o‘zlashtirishdan kelib chiqadigan vazifalar - abituriyentlar turli yo‘nalishlarda bilimlarga ega bo‘lganliklarini o‘zlarining ijro mahoratini namoyish etishlaridan iboratdir. Alohida e‘tibor professional darajali ijroni mukammallashtirishga, uni yuqori badiiy saviyada ko‘rsatib berishga qaratilishi kerak. Estrada yakka xonandaligi yuzasidan abituriyent davr talabiga binoan dunyoqarashi keng bo‘lgan, ya’ni insoniyat madaniyati tarixi, rivojlanish pog‘onalari xususan, adabiyot va san’at sohasida teran fikr yuritish bilan birga, yangi paydo bo‘lgan kompyuterlar tizimidagi jahon musiqiy dasturlari yuzasidan ham tushuncha, tasavvur, bilim va ko‘nikmalarga ega bo‘lishi shart.

Abituriyent bilimiga qo‘yiladigan talablar

60211400 – Vokal san’ati: estrada xonandaligi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha o‘qishga kirayotgan abituriyentlarni saralash maqsadida sinfda kirish talablariga mos dasturlarni ijro etib berishi ko‘zda tutilgan.

O‘qishga kiruvchi 20 daqiqagacha bo‘lgan vaqt mobaynida “Ixtisoslik” fanidan ijro dasturi (o‘zbek va jahon musiqasidan namuna sifatida taniqli qo‘shiqlar)ni taqdim etishi talab etiladi.

“Musiqqa adabiyoti va nazariyasi” bo‘yicha Solfedjio qismidan notaga qarab, dirijyorlik qilib kuylab berishi (10 daqiqagacha) hamda 10 daqiqagacha vaqt mobaynida Musiqqa adabiyotidan kollokvium suhbatidan o‘tishi lozim.

1-fan

“Ixtisoslik”dan ijro dasturi

60211400 – Vokal san’ati: estrada xonandaligi ta’lim yo‘nalishiga ariza topshirgan barcha abituriyentlar belgilangan ro‘yxat asosida tanlagan yo‘nalishi bo‘yicha yakka tarzda, tayyorlangan dasturni fortepiano yoki musiqiy audio jo‘rligida yoddan kuylashadi.

Abituriyent asarlar nota matnini xatosiz, asarning sur‘atini ko‘rsatilgan tezlikda, kuy shtrixlarini to‘g‘ri qo‘llagan holda, intonatsiya sofligiga amal qilib, barcha artikulyatsiya talablarini bajarib, shuningdek, asarni badiiy mohiyati va milliy xususiyatlarini to‘liq ochib bergan holatda kuylab berishi zarur. Asarda musiqiy ifoda vositalarining qo‘llanishi, tovush kuchi va uni boshqarish, hamda uning sifati asosiy ahamiyatga ega.

Dastur ijrosi 5 ta asardan iborat:

- vokaliz (F.Abt, G.Zeydler, D.Amanullayeva) fortepiano jo‘rligida;
- o‘zbek kompozitorlari yaratgan 2 ta klassik estrada qo‘shilari (Ikr.Akbarov, M.Burxonov, M.Leviyev, D.Zokirov, Sh.Ramazonov, X.Izamov, E.Salixov kabilar) yoki zamonaviy o‘zbek kompozitorlarining estrada qo‘shilari (F.Zokirov, N.Norxo‘jayev, A.Mansurov, D.Amanullayeva, A.Ikramov, A.Rasulov, D.Ilyosov, Yu.Usmonova, S.Nazarxon kabilar) fortepiano jo‘rligida;
- mashhur chet el estrada yulduzlari dasturidagi 2 ta estrada qo‘shig‘i (ingliz, frantsuz, italyan va rus tillarida) aranjirovka “minus” jo‘rligida.

Ijodiy imtihonda abituriyent tomonidan bajariladigan amaliy ish quyidagi mezon asosida baholanadi:

Ijro dasturi –

No	Ijro talablari	To‘liq javob uchun ball
1.	Asar matnining to‘g‘riligi	10,0 ballgacha
2.	Asar mazmunini ochib berilishi	10,0 ballgacha
3.	Ovozni boshqarish mahorati	10,0 ballgacha
4.	Artikulyatsiya talablarining bajarilishi	10,0 ballgacha
5.	Dinamikaga e’tibor berishi	10,0 ballgacha
6.	Musiqiy ifoda vositalarining to‘g‘ri qo‘llanishi	10,0 ballgacha
7.	Intonatsiya sofligi	10,0 ballgacha
8.	Sur‘atning aniqligi	10,0 ballgacha
9.	Sof ijro uslubi	10,0 ballgacha
10.	Sahna madaniyati	3,0 ballgacha

“Ixtisoslik”dan ijro dasturi bo‘yicha to‘plash mumkin bo‘lgan maksimal ball – **93,0 ball**

2-fan

“Musiqqa adabiyoti va nazariyasi”

a) “Solfedjio”

Mazkur amaliy fanni o‘zlashtirishdan kelib chiqadigan vazifalar - abituriyentlar turli yo‘nalishlarda bilimlarga ega bo‘lganliklarini namoyish etishlaridan iboratdir. Musiqiy eshitish, xotirani har tomonlama rivojlantirish, kuylash va tinglash jarayonida tovush tozaligini nazorat qilish kabi bilimlarga ega bo‘lishi lozim.

Abituriyent bilimiga qo‘yiladigan talablar

Abituriyent “Solfedjio”dan to‘laqonli bilimga ega bo‘lgan holda, notaga qarab kuylash ko‘nikmalarini namoyish qilishi lozim.

Kasbiy (ijodiy) imtihonda abituriyent tomonidan bajarilgan amaliy ish quyidagi mezonlar asosida baholanadi:

1. Notanish mashq va estrada-jaz uslubidagi bir ovozli misollarni dirijyorlik qilib kuylash;
2. Intervallar va akkordlarni eshitib aniqlash.

№	Savollar mazmuni	To‘liq javob uchun ball
1.	Notanish mashq va estrada-jaz uslubidagi bir ovozli misollarni dirijyorlik qilib kuylash:	
a)	Tonallikni to‘g‘ri aniqlash	8 ballgacha;
b)	Sof kuylash	8 ballgacha;
c)	Ritmik ketma-ketlikka aniq rioya qilish	8 ballgacha.
2.	Intervallar va akkordlarni eshitib aniqlash.	9 ballgacha.
Jami		33,0

“Solfedjio” uchun qo‘yiladigan maksimal ball – **33,0** ball.

b) “Musiqqa adabiyoti”

Kollokvium tarzidagi suhbatdan abituriyentning jahon, rus, o‘zbek musiqasi tarixiga oid savollarga javob berishi, topshirgan yo‘nalishi tarixi haqida bilim darajasi qanday ekanligi bilib olinadi.

№	Savollar mazmuni	To‘liq javob uchun ball
1.	Jahon musiqasi tarixidan savollarga javob	7,0 ballgacha
2.	Rus musiqasi tarixidan savollarga javob	7,0 ballgacha
3.	O‘zbek musiqasi tarixidan savollarga javob	7,0 ballgacha
4.	Estrada-jaz musiqasi tarixidan savollarga javob	9,0 ballgacha
Jami		30,0

“Musiqqa adabiyoti”dan to‘plash mumkin bo‘lgan maksimal ball – **30,0 ball**

“Musiqqa adabiyoti va nazariyasi” uchun qo‘yiladigan maksimal ball – **63,0 ball**.

Mazkur ta’lim yo‘nalishida kasbiy (ijodiy) imtihonlarga jami qo‘yiladigan maksimal ball – 156,0 ball.

Ijodiy imtihonni o‘tkazish tartibi

60211400 – Vokal san’ati: estrada xonandaligi ta’lim yo‘nalishiga hujjat topshirgan abituriyent jadval asosida oldindan belgilangan muddatlarda Toshkent shahridagi Botir Zokirov nomidagi Milliy estrada san’ati instituti binosida ijodiy imtihon topshiradi. Imtihonlar yakka tartibda Qabul komissiyasi tomonidan belgilangan auditoriyalarda o‘tkaziladi.

Apellyatsiya tartibi

Abituriyentlar tomonidan kasbiy (ijodiy) imtihon natijalari bo'yicha konservatoriya qabul komissiyasining apellyatsiyalar bilan ishlash hay'atiga natijalar e'lon qilingandan kundan boshlab 24 soat davomida murojaat qilishlari shart. Murojaat mazmuni faqat o'zining ballari haqida bo'lsa qabul qilinadi, lekin boshqa abituriyentlar haqida yozilgan shikoyat arizalari qabul qilinmaydi.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MADANIYAT VAZIRLIGI
O'ZBEKISTON DAVLAT KONSERVATORIYASI

60211400 - Ta'lim yo'nalishi: Vokal san'ati

60211402 - Vokal san'ati: estrada xonandaligi
ta'lim yo'nalishi uchun

T A Q R I Z

Taqrizga taqdim etilgan – abituriyentlar uchun ijodiy (kasbiy) imtihonlar dasturi va baholash me'zoni, ularning umumiy tayyorgarlik darajalari, qabul qilingan me'yoriy dasturni o'zlashtirish ko'lamida qobiliyati, iqtidori, bilimi, dunyoqarashi va aql zakovati hisobga olingan holda baholanadilar.

Talabgor abituriyentlar 60211402 – Vokal san'ati (estrada xonandaligi) yo'nalishi bo'yicha ovoz imkoniyati va o'zlashtirish darajasidan kelib chiqadigan bilimlarga ega bo'lganliklarini, har biri o'zining ijro imkoniyatlari, sahna madaniyati, ijro darsturidagi asar mohiyati va stilistikasi, badiiy saviyasi kabilarni namoyish etib, kasbiy mutaxassislik yo'nalishida erishgan yutuqlarini ko'rsata bilishlari lozim.

60211402 – Vokal san'ati (estrada xonandaligi) kasbi yuzasidan abituriyent dunyoqarashi, uning insoniy madaniyat tarixi bilan tanishligi, vokal san'ati tarixi va ijro maktablari, bu borada fikr yuritishi, jahon va o'zbek musiqa san'ati tushunchasi, tasavvur, bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishi talab etiladi.

Yuqorida ko'rsatilgan talablardan kelib chiqqan holda abituriyentlar bilimi baholanadi. Har bir fanning baholash ballari mavjud bo'lib, barcha jarayonlardan to'liq o'tgandan keyin yakuniy baho qo'yilishi belgilangan.

Tuzilgan Ijodiy (kasbiy) imtihonlar dasturi hamda baholash mezonlari 60211402 – Vokal san'ati (estrada xonandaligi) qabul komissiyasi talablariga to'liq mos kelib, qabul jarayonlarida foydalanish uchun tasdiqlash maqsadga muvofiqdir.

O'zbekiston kompozitorlari va bastakorlari
uyushmasi raisi, professor

R. Abdullayev

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI MADANIYAT VAZIRLIGI
O‘ZBEKISTON DAVLAT KONSERVATORIYASI

60211400 - Ta‘lim yo‘nalishi: Vokal san’ati

60211402 - Vokal san’ati: estrada xonandaligi
ta‘lim yo‘nalishi uchun

T A Q R I Z

Taqriz uchun taqdim etilayotgan - Abituriyentlar uchun ijodiy (kasbiy) imtihonlar dasturi va baholash me‘zoni, ularning umumiy tayyorgarlik darajalari, qabul qilingan me‘yoriy dasturni o‘zlashtirish ko‘lamida qobiliyati, iqtidori, bilimi, dunyoqarashi va aql zakovati hisobga olingan holda baholanadilar.

Talabgor abituriyentlar 60211402 – Vokal san’ati (estrada xonandaligi) bo‘yicha ovoz imkoniyati va o‘zlashtirish darajasidan kelib chiqadigan bilimlarga ega bo‘lganliklarini, o‘zlarini ijro imkoniyatlari, sahna madaniyati, ijro darsturidagi asar mohiyati va stilistikasi, badiiy saviyasi kabilarni bilgan holda, kasbiy mutaxassislik yo‘nalishida erishgan yutuqlarini ko‘rsata bilishlikdan iboratdir.

60211402 – Vokal san’ati (estrada xonandaligi) yuzasidan abituriyent dunyoqarashi, uning insoniy madaniyat tarixi bilan tanishligi, vokal san’ati tarixi va ijro maktablari, bu borada fikr yuritishi, jahon va o‘zbek musiqa san’ati tushunchasi, tasavvur, bilim va ko‘nikmalarga ega bo‘lishi talab etiladi.

Yuqorida ko‘rsatilgan talablardan kelib chiqqan holda abituriyentlar baholanadilar. Dasturning bo‘limlari bo‘yicha baholash ballari mavjud bo‘lib, barcha ijodiy sinov jarayonlari to‘liq o‘tgandan keyin yakuniy baho e‘lon qilinadi.

Ushbu tuzilgan Ijodiy (kasbiy) imtihonlar dasturi hamda baholash mezonlarini 60211402 – Vokal san’ati (estrada xonandaligi) yo‘nalishi talablariga to‘liq mos deb hisoblab, qabul jarayonlarida foydalanish uchun tasdiqlash maqsadga muvofiqdir.

MESI “Estrada xonandaligi” kafedrası
professori

Yu.Turayev